

Số: /BC-UBND

Kbang, ngày tháng năm 2023

BÁO CÁO

**Đánh giá tình hình thi hành Nghị định số 98/2020/NĐ-CP và
Nghị định số 99/2020/NĐ-CP của Chính phủ.**

Kính gửi: Sở Công thương tỉnh Gia Lai.

Thực hiện Công văn số 1367/SCT-QLTM ngày 15/9/2023 của Sở Công thương tỉnh Gia Lai “về việc đánh giá tình hình thi hành Nghị định 98/2020/NĐ-CP và Nghị định 99/2020/NĐ-CP của Chính phủ”. Ủy ban nhân dân huyện Kbang báo cáo đánh giá tình hình thi hành Nghị định 98/2020/NĐ-CP và Nghị định 99/2020/NĐ-CP của Chính phủ, với các nội dung sau:

I. Đánh giá tình hình thi hành Nghị định số 98/2020/NĐ-CP quy định xử phạt vi phạm hành chính trong hoạt động thương mại, sản xuất, buôn bán hàng giả, hàng cấm và bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng (sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 17/2022/NĐ-CP)

1. Ưu điểm và kết quả đạt được

1.1. Đánh giá ưu điểm, những nội dung phù hợp của Nghị định số 98/2020/NĐ-CP:

- Nghị định 98/2020/NĐ-CP có hiệu lực thi hành từ ngày 15/10/2020 và thay thế 3 Nghị định gồm: Nghị định số 185/2013/NĐ-CP ngày 15/11/2013 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong hoạt động thương mại, sản xuất, buôn bán hàng giả, hàng cấm và bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng; Nghị định số 124/2015/NĐ-CP ngày 19/11/2015 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 185/2013/NĐ-CP ngày 15/11/2013 của Chính phủ; Nghị định số 141/2018/NĐ-CP ngày 08/10/2018 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của các Nghị định quy định xử lý vi phạm pháp luật trong hoạt động kinh doanh theo phương thức đa cấp.

- Nghị định 98/2020/NĐ-CP được Chính phủ ban hành trong bối cảnh các hành vi vi phạm trong lĩnh vực kinh doanh hàng hoá nhập lậu, hàng không rõ nguồn gốc xuất xứ, hàng xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ, hàng giả đang có chiều hướng gia tăng. Nghị định đã bổ sung nhiều quy định về hành vi vi phạm hành chính, hình thức xử phạt, tăng mức xử phạt, các biện pháp khắc phục hậu quả, thẩm quyền xử phạt vi phạm hành chính...sẽ góp phần giúp các lực lượng chức năng chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả trong việc quản lý, xử phạt các hành vi vi phạm hành chính.

- Nghị định 98/2020/NĐ-CP quy định mức xử phạt tăng cao hơn tạo tính răn đe mạnh mẽ hơn thể hiện tính nghiêm minh của pháp luật đối với hành vi vi phạm trong hoạt động thương mại, với quy định mới này người kinh doanh, hoạt động thương mại sẽ đối mặt với những mức xử phạt nghiêm khắc hơn.

- Việc quy định xử phạt đối với hành vi bán, cung cấp bia cho người dưới 18 tuổi là điểm mới so với Nghị định 185/2013/NĐ-CP. Theo Nghị định 185/2013/NĐ-CP chỉ xử phạt hành vi bán sản phẩm rượu cho người dưới 18 tuổi, còn bán, cung cấp

bia cho người dưới 18 tuổi bia thì chưa có quy định. Đối với hành vi bán, cung cấp rượu, bia, thuốc lá cho người dưới 18 tuổi, hình phạt áp dụng là phạt tiền 500.000 đồng đến 1.000.000 đồng. Hành vi sử dụng lao động là người chưa đủ 18 tuổi trực tiếp tham gia vào việc sản xuất, mua bán rượu, bia có thể phải chịu mức phạt lên đến 5.000.000 đồng.

- Nghị định có một số điểm mới như: Quy định mức phạt tối đa lĩnh vực thương mại, bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng là 100 triệu đồng với cá nhân (tổ chức là 200 triệu đồng); sản xuất, buôn bán hàng giả, hàng cấm là 200 triệu đồng (tổ chức là 400 triệu đồng). Cụ thể: Cá nhân có hành vi buôn bán hàng giả về giá trị sử dụng, công dụng bị phạt tiền từ 1 triệu đến 70 triệu đồng phụ thuộc vào giá trị hàng giả tương đương với hàng thật. Đối với hành vi buôn bán hàng giả là thực phẩm, mỹ phẩm, trang thiết bị y tế... mức phạt tiền sẽ tăng gấp đôi. Đối với hành vi sản xuất hàng giả, mức phạt tiền tối đa là 100 triệu đồng đối với cá nhân. Tương tự mức phạt tối đa 200 triệu đồng nếu sản xuất hàng giả là thực phẩm, mỹ phẩm, trang thiết bị y tế. Nghị định cũng quy định các mức phạt đối với hành vi kinh doanh dịch vụ thuộc ngành nghề đầu tư cấm, đầu cơ hàng hóa và găm hàng; xúc tiến thương mại, vi phạm về thương mại điện tử...

- Đối với hành vi vi phạm hành chính trong hoạt động thương mại, sản xuất, buôn bán hàng giả, hàng cấm và bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng xảy ra trước ngày Nghị định này có hiệu lực, sau đó mới bị phát hiện hoặc đang xem xét, giải quyết mà Nghị định này không quy định trách nhiệm pháp lý hoặc quy định pháp lý nhẹ hơn thì áp dụng theo các quy định của Nghị định này. Về đối tượng bị xử phạt vi phạm hành chính, tại Điều 2 Nghị định số 98/2020/NĐ-CP bổ sung đối tượng bị xử phạt vi phạm hành chính là hộ kinh doanh cùng với cá nhân và tổ chức (*trước đây, quy định cá nhân bao gồm cả hộ kinh doanh*). Đối với đối tượng là tổ chức, bổ sung thêm Văn phòng đại diện, Chi nhánh của thương nhân nước ngoài tại Việt Nam; Văn phòng đại diện của tổ chức xúc tiến thương mại nước ngoài tại Việt Nam; Tổ chức khác được thành lập theo quy định của pháp luật.

- Tăng mức phạt tiền và các hình thức xử phạt bổ sung đối với các hành vi vi phạm liên quan đến hoạt động kinh doanh theo giấy phép kinh doanh. Quy định tại Điều 6 Nghị định số 98/2020/NĐ-CP mức phạt cao nhất là 40 triệu đồng đối với các hành vi vi phạm về hoạt động kinh doanh theo giấy phép kinh doanh.

1.2. Việc triển khai thi hành Nghị định 98/2020/NĐ-CP được UBND huyện triển khai thông qua việc thành lập các Đoàn kiểm tra liên ngành về vệ sinh an toàn thực phẩm, hoạt động sản xuất, kinh doanh, hàng hoá, dịch vụ, sản xuất kinh doanh vật tư nông nghiệp trên địa bàn huyện. Cụ thể:

- Năm 2021: Kiểm tra 121 cơ sở sản xuất, kinh doanh thực phẩm; xử phạt **02** trường hợp với số tiền xử phạt **6.500.000 đồng** (*hàng hoá không đảm bảo chất lượng, xử phạt theo Nghị định số 98/2020/NĐ-CP của Chính phủ*).

- Năm 2022: Kiểm tra 52 cơ sở sản xuất, kinh doanh thực phẩm; cơ sở sản xuất, kinh doanh VTNN, nông, lâm, thủy sản. Xử phạt **02** trường hợp với số tiền xử phạt **700.000 đồng** (*sản phẩm quá hạn sử dụng, xử phạt theo Điểm a, Khoản 1, Điều 17, Nghị định số 98/2020/NĐ-CP của Chính phủ*).

- Năm 2023: Kiểm tra 79 cơ sở cơ sở sản xuất, kinh doanh thực phẩm; cơ sở sản xuất, kinh doanh VTNN, nông, lâm, thủy sản. Không có trường hợp xử phạt theo Nghị

định số 98/2020/NĐ-CP của Chính phủ.

(Ghi chú: Số liệu báo cáo trên không bao gồm số liệu của các cơ quan, đơn vị ngành dọc đứng chân trên địa bàn huyện).

2. Khó khăn, vướng mắc, bất cập của Nghị định 98/2020/NĐ-CP

2.1. Đối với quy định liên quan đến hành vi vi phạm về kinh doanh rượu, thuốc lá

- Nghị định 98/2020/NĐ-CP quy định xử phạt từ 500.000 - 1.000.000 đồng đối với hành vi bán, cung cấp rượu, bia cho người dưới 18 tuổi... Tuy nhiên, việc xác định hành vi vi phạm ở đây là rất khó. Hiện chưa có quy định nào cho phép người bán hàng được kiểm tra giấy tờ tùy thân khi nghi ngờ người mua chưa đủ 18 tuổi nên việc phát hiện tố giác vi phạm rất khó. Ngoài ra, để chứng minh hành vi vi phạm không dễ, trường hợp người dưới 18 tuổi tự nhận mua để sử dụng (*tránh cho người lớn bị xử phạt*) thì việc xác định càng khó hơn.

- Theo đó, cùng một hành vi vi phạm bán thuốc lá cho người chưa đủ 18 tuổi nhưng Nghị định 98/2020/NĐ-CP quy định phạt tiền từ 1 đến 2 triệu đồng, trong khi Nghị định 117/2020/NĐ-CP quy định mức phạt gấp 2 lần, từ 3 đến 5 triệu đồng. Hay như hành vi không có biển thông báo không bán thuốc lá cho người chưa đủ 18 tuổi thì Nghị định 98 phạt từ 500.000đ đến 1.000.000đ, Nghị định 117 lại phạt từ 1-3 triệu đồng... gây khó khăn trong việc xác định mức phạt đối với hành vi vi phạm.

2.2. Đối với quy định liên quan đến hành vi vi phạm về thương mại điện tử:

Theo quy định tại điểm a, khoản 6, Điều 63 Nghị định số 98/2020/NĐ-CP của Chính phủ, hành vi lừa đảo khách hàng trên website thương mại điện tử hoặc ứng dụng di động có thể bị xử phạt từ 40 - 50 triệu đồng, đồng thời đình chỉ hoạt động thương mại điện tử từ 06 tháng đến 12 tháng đối với hành vi vi phạm.

Quy định đã có, song việc kiểm tra hoạt động thương mại điện tử gặp không ít khó khăn. Người bán hàng trên sàn giao dịch thương mại điện tử tìm mọi cách lách qua bộ lọc của sàn. Một số người cố tình bán hàng cấm không đưa rõ hình ảnh sản phẩm, đưa tên khác hoặc tạo nhiều tài khoản khác nhau để bán hàng...

Bên cạnh đó, mức phạt được đánh giá là quá nhẹ so với lợi nhuận thu được. Điều này không tạo ra sức răn đe đủ mạnh với đối tượng vi phạm. Vì vậy, để giải quyết triệt để tình trạng bán hàng giả, nhái, hàng cấm trên các trang thương mại điện tử, cơ quan chức năng cần thường xuyên kiểm tra, tăng mức xử phạt, buộc các chủ sàn thương mại điện tử phải có trách nhiệm với sản phẩm bày bán trên sàn của mình.

3. Kiến nghị nội dung sửa đổi, bổ sung

- Đề nghị bổ sung quy định rõ ràng cho phép người bán hàng được kiểm tra giấy tờ tùy thân khi nghi ngờ người mua chưa đủ 18 tuổi mua để sử dụng bia, rượu... và thống nhất mức xử phạt hành vi vi phạm bán thuốc lá cho người chưa đủ 18 tuổi với Nghị định 117/2020/NĐ-CP.

- Tăng mức xử phạt, buộc các chủ sàn thương mại điện tử phải có trách nhiệm với sản phẩm bày bán trên sàn của mình, tạo ra sức răn đe đủ mạnh với đối tượng vi phạm để giải quyết triệt để tình trạng bán hàng giả, nhái, hàng cấm trên các trang thương mại điện tử.

II. Đánh giá tình hình thi hành Nghị định số 99/2020/NĐ-CP quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực dầu khí, kinh doanh xăng dầu và khí (sửa

đổi, bổ sung tại Nghị định số 17/2022/NĐ-CP ngày 31/01/2022)

1. Ưu điểm và kết quả đạt được

1.1. Đánh giá ưu điểm, những nội dung phù hợp của Nghị định số 99/2020/NĐ-CP

- Nghị định 99/2020/NĐ-CP ngày 26/8/2020 thay thế Nghị định số 67/2017/NĐ-CP ngày 25/5/2017 quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực dầu khí, kinh doanh xăng dầu và khí. Nghị định 99/2020/NĐ-CP ngày 26/8/2020 có hiệu lực thi hành từ kể ngày 11/10/2020.

- Nghị định mới quy định mức phạt tiền đối với người quản lý hoặc nhân viên trực tiếp kinh doanh xăng dầu không được đào tạo, huấn luyện nghiệp vụ về phòng cháy, chữa cháy và bảo vệ theo môi trường theo quy định tùy thuộc vào mô hình kinh doanh.

- Nghị định mới có quy định chặt chẽ hơn đối với cửa hàng kinh doanh bán lẻ LPG chai và quy định về kinh doanh khí của thương nhân xuất khẩu, nhập khẩu khí, thương nhân sản xuất, chế biến khí.

1.2. Từ năm 2021 đến nay, UBND huyện không tổ chức kiểm tra chuyên ngành và xử phạt vi phạm hành chính đối với các đối tượng quy định tại Nghị định số 99/2020/NĐ-CP quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực dầu khí, kinh doanh xăng dầu và khí (*được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 17/2022/NĐ-CP ngày 31/01/2022 của Chính phủ*).

2. Khó khăn, vướng mắc, đề xuất, kiến nghị: Không có.

Trên đây là báo cáo về đánh giá tình hình thi hành Nghị định số 98/2020/NĐ-CP và Nghị định số 99/2020/NĐ-CP của Chính phủ của Ủy ban nhân huyện Kbang. Đề nghị Sở Công Thương xem xét, tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- TT UBND huyện;
- Phòng KT&HT;
- Lưu: VT, VP, TH.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Lê Thanh Sơn